УДК 330.338.2

Поліщук М.А. *здобувач другого*
(магістерського) рівня вищої освіти
ОП «Управління інвестиційною діяльністю
та міжнародними проектами»
Науковий керівник: Дергач А.В. *к. держ. упр.,доцент*
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

ІННОВАЦІЙНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО АГРАРНОГО РИНКУ: РОЛЬ СОРГО В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

У XXI столітті світовий агропромисловий комплекс перебуває під впливом багатьох чинників, серед яких провідну роль відіграють кліматичні зміни, трансформація глобального ринку продовольства, загрози продовольчій безпеці та зростання потреби у стійких, адаптивних сільськогосподарських технологіях. У цьому контексті все більшої ваги набуває вирощування альтернативних культур, зокрема сорго (Sorghum bicolor), яке поєднує агротехнічну пластичність, економічну ефективність та універсальність використання.

Сорго, завдяки своїм унікальним біологічним властивостям, є однією з найперспективніших культур у світі. Воно має високу посухостійкість, низьку потребу у воді, добре росте на бідних ґрунтах, а також менш схильне до захворювань порівняно з іншими зерновими. В умовах змін клімату, особливо в регіонах із підвищеним ризиком посух і ерозії ґрунтів, ці властивості роблять сорго стратегічно важливою культурою для забезпечення стабільності продовольчих систем.

За даними Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO), обсяги світового виробництва сорго становлять понад 57 мільйонів тонн на рік.

Лідерами з вирощування культури є Сполучені Штати Америки, Нігерія, Судан, Індія, Мексика та Ефіопія. США зберігають домінуючі позиції у глобальному експорті сорго, тоді як найбільшим імпортером останніх років є Китай, де культура використовується, зокрема, для виробництва традиційного алкогольного напою байцзю. Водночас в Африці сорго є основним продуктом харчування для мільйонів людей, що робить його критично важливим для збереження продовольчої безпеки на континенті.

Крім того, у багатьох країнах світу зростає зацікавлення у вирощуванні сорго як сировини для виробництва біоетанолу та біопалива. Енергетичне сорго, завдяки своїй здатності продукувати значну біомасу на одиницю площі, є цінним джерелом поновлюваної енергії. З урахуванням тенденцій до «озеленення» економік, декарбонізації та енергетичної незалежності, ця культура набуває не лише продовольчого, але й стратегічного енергетичного значення.

Зростає також інтерес до сорго у країнах Європейського Союзу та Північної Америки, з огляду на тенденцію до розширення виробництва безглютенової продукції. Сорго активно використовується як інгредієнт для виготовлення муки, каш, хлібобулочних виробів, оскільки не містить глютену, є багатим на антиоксиданти, залізо, клітковину та інші поживні речовини. Таким чином, культура має не лише економічну, але й важливу нутриціологічну функцію в умовах глобального переходу до здорового харчування.

Світовий попит на сорго продовжує зростати, що обумовлено як економічними, так і екологічними факторами. За прогнозами міжнародних експертів, до 2030 року очікується щорічне зростання виробництва сорго на рівні 5-7%. Основними драйверами цього процесу залишаються підвищення потреб у посухостійких культурах, розширення ринку біоенергетики, а також розвиток органічного землеробства.

Ураховуючи здатність сорго ефективно рости в екстремальних умовах та широкі можливості для його переробки і реалізації, ця культура має високий потенціал для подальшого поширення на всіх континентах. Для країн, що розвиваються, сорго є шляхом до зменшення харчової залежності, а для країн із високим рівнем агровиробництва – можливістю для диверсифікації посівних площ, зменшення навантаження на природні ресурси та зміцнення економічної стійкості.

Таким чином, сорго дедалі більше позиціонується як стратегічна культура майбутнього, здатна забезпечити збалансований розвиток продовольчих, енергетичних і економічних систем у світі. Його роль у глобальному АПК буде лише посилюватися в умовах зростаючого попиту на стійкі моделі сільського господарства та необхідність адаптації до змін клімату. Перспективи розвитку ринку сорго свідчать про необхідність активізації досліджень, інвестицій та

аграрних програм, що сприятимуть інтеграції цієї культури в агросистеми різних країн.

Список використаних джерел:

1. FAO. Crops and livestock products statistics. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL: https://www.fao.org/faostat/en/#data/QCL (дата звернення: 20.03.2025).
2. OECD-FAO Agricultural Outlook 2023–2032. OECD Publishing and FAO. URL: https://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/oecd-fao-agricultural-outlook-2023-2032 (дата звернення: 20.03.2025).
3. Sorghum Checkoff. Sorghum market overview. United Sorghum Board. URL: https://www.sorghumcheckoff.com/sorghum-markets/ (дата звернення: 20.03.2025).
4. U.S. Department of Agriculture. Grain: World Markets and Trade. USDA: офіційний веб-сайт. URL: https://www.fas.usda.gov/data/grain-world-markets-and-trade (дата звернення: 20.03.2025).
5. Zhao, D. et al. (2020). Global sorghum production and potential expansion: agronomic, economic, and environmental perspectives. *Agronomy Journal*, 112(3), 1832–1845.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет аграрного менеджменту
(кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту)
Гуманітарно-педагогічний факультет
(кафедри соціальної роботи та реабілітації)
Purdue University (USA)
Fater Academy of India (India)
Національний університет «Запорізька політехніка»
НТУ «Дніпровська політехніка»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
IX МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ «РОЛЬ МОЛОДІ У РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ»

15-16 квітня 2025 р.
Київ, онлайн, Zoom

Роль молоді у розвитку АПК України [Електронний ресурс]**:** зб. матеріалів IX міжнар. наук.-практ. конф. (15-16 квітня 2025 р.). Київ: НУБіП України, 2025. 362 с. PDF-формат; мережеве видання; інституційний репозитарій.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОВЕДЕНА В РАМКАХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРОЄКТУ МОДУЛЬ ЖАНА МОНЕ «ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ІНКЛЮЗІЇ В ЄС» ЗА ПІДТРИМКИ ЕРАЗМУС+, 101127466 – EPSEI – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету аграрного менеджменту (протокол № 11 від 19 травня 2025 року)

Збірник укладено за матеріалами IX міжнародної науково-практичної конференції «Роль молоді у розвитку АПК України». Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямами роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

The collection is based on the materials of the V International Scientific and Practical Conference "The Role of Youth in the Development of AIC of Ukraine", conducted by the Faculty of Agrarian Management and the Faculty of Humanities and Education of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. The content of the sections is synchronized with the main directions of the conference.

The publication is designed for scientists, teachers, graduate students, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук Л.В., д. екон. наук, проф., член-кореспондент НАН України (голова); Дєліні М.М., д. екон. наук, професор; Прушківська Е. В., д. екон. наук, професор; Сопівник І.В., д. пед. наук, доцент, завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації; Супрун Д.М., д. пед. наук, професор; Осадченко І.І., д. пед. наук, професор; Власенко Т.О, к. екон. наук, доцент, звідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту; Алексеєва К.А., к.наук з держ. упр., доцент; Гаврилюк В.П. к.екон. наук, доцент; Дергач А.В., к.наук з держ. упр., доцент; Лобунець Т.В., к. екон. наук, доцент; Чемодуров О.М., к. екон. наук, доцент; Юзба В.О. к. екон. наук, доцент; Прохорчук О.М., к. пед. наук, доцент; Тілікіна Н.В., к. екон.наук, доцент; Мовчун С.В., к.екон.наук; Власенко К.О., к.пед.наук; Голєва М.С.,PhD, асистент; Будегай В.А., асистент; Кендус Д.І., асистент.

Тези доповідей подано в авторській редакції.
Автори відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.
Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів

© НУБіП України,
2025 © Автори, 2025